

(104)

SEAT No. _____

Printed Page - 2
No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. Examination IIIrd Semester (CBCS) Sanskrit

Thursday, Date-01-11-2018, Time 02:00 P.M. to 05:00 P.M.

PA03ESAN23: Sahityashastra: Dhavanyaloka of Anandvardhana

(Udyota-1) & Vakroktijivitam of Kuntak (Unmesha-1)

Total Marks:-70

પ્રશ્ન-1 સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (10)

1. ધ્વન્યાલોકનો પ્રસિદ્ધ ટીકાગ્રંથ છે....
(A) સહદ્યાલોક (B) આલોક (C) લોચન (D) અભિનવભારતી
2. પ્રથમ ઉદ્યોતમાં કારિકાની સંખ્યા છે.
(A) 18 (B) 19 (C) 20 (D) 21
3. 'કાવ્યના બધા ચારુત્વ હેતુઓમાંનો એકેય ધ્વનિ નથી' એ નીચેનામાંથી કોને લાગું પડે છે.
(A) અલંકારવાદીઓને (B) પ્રસ્થાનવાદીઓને
(C) અન્તર્ભાવવાદીઓને (D) અનિવચનીયવાદીઓને
4. વ્યજ્જકત્વૈકમૂલા કા?
(A) અભિધા (B) લક્ષણા (C) વ્યંજના (D) તાત્પર્યા
5. વાચ્ય નિષેધરૂપે હોય ત્યારે પ્રતીયમાન વિધિરૂપે હોય તેનું ઉદાહરણ કયું છે?
(A) વ્રજ મમૈવૈકસ્યા.... (B) ભ્રમ ધાર્મિક....
(C) પ્રાર્થયે તાવત્ પ્રસીદ.... (D) શ્વશૂરત્ર નિમજ્જતિ....
6. કુન્તક કયા દર્શનના અનુયાયી હતા?
(A) રામાનુજ (B) વલ્લભ (C) વૈષ્ણવ (D) પ્રત્યભિજ્ઞા
7. રામોઽસ્મિ સર્વ સહે। કયા પ્રકારની વક્તાનું ઉદાહરણ છે?
(A) વર્ણવિન્યાસવક્ત્રતા (B) પદપૂર્વાર્ધવક્ત્રતા
(C) પદાપરાર્ધવક્ત્રતા (D) વાક્યવક્ત્રતા
8. નીચેનામાંથી કયું પ્રયોજન કુન્તકે બતાવ્યું નથી?
(A) લોકોત્તરચમત્કારકારી (B) પુરુષાર્થચતુષ્ટયપ્રાપ્તિ
(C) અમંગલ નિવારણ (D) લોકવ્યવહારજ્ઞાન
9. કુન્તક પ્રમાણે ગુણ નથી-
(A) માધુર્યમ્ (બ) પ્રસાદઃ (ક) ઓજઃ (ડ) લાવણ્યમ્
10. કુન્તક પ્રમાણે વક્તાના કેટલા પ્રકારો છે?
(A) પાંચ (B) છ (C) સાત (D) આઠ

પ્રશ્ન-2 આનંદવર્ધનના જીવન, સમય અને કવન વિશે ચર્ચા કરો.

(15)

અથવા

પ્રશ્ન-2 સાહિત્યશાસ્ત્રમાં ધ્વન્યાલોકનું સ્થાન અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(5)

પ્રશ્ન-3(A) ગમે તે એક કારિકા સાનુવાદ સમજાવો.

1. યોઽર્થઃ સહૃદયશલાઘ્યઃ કાવ્યાત્મેતિ વ્યવસ્થિતઃ।
વાચ્યપ્રતીયમાનાખ્યૌ તસ્ય ભેદાવુભૌ સ્મૃતૌ।।
2. કસ્યચિદ્ ધ્વનિભેદસ્ય સા તુ સ્યાદુપલક્ષણમ્।
લક્ષણેઽન્યૈઃ કૃતે ચાસ્ય પક્ષસંસિદ્ધિરેવ નઃ।।

(10)

પ્રશ્ન-3(B) ગમે તે એક વિશે નોંધ લખો.

1. ધ્વનિલક્ષણ વિસ્તારથી સમજાવો.
2. લક્ષણવાદીઓનો મત અને તેનું ખંડન.

પ્રશ્ન-4 વક્રોક્તિજીવિતનું અલંકારશાસ્ત્રમાં સ્થાન અને મહત્ત્વ જણાવો.

(15)

અથવા

પ્રશ્ન-4 ક્રુન્તકનો પરિચય આપી તેમનો કાલનિર્ધારણ કરો.

(5)

પ્રશ્ન-5 (A) ગમે તે એક કારિકા સાનુવાદ સમજાવો.

1. ધર્માદિસાધનોપાયઃ સુકુમારક્રમોદિતઃ।
કાવ્યબન્ધોઽભિજાતાનાં હૃદયાહલાદકારકઃ।।
2. શબ્દાર્થો સહિતાવેવ પ્રતીતૌ સ્ફુરતઃ સદા।
સહિતાવિતિ તાવેવ કિમપૂર્વ વિધીયતે।।

પ્રશ્ન-5 (B) ક્રુન્તકના કાવ્યલક્ષણની વિસ્તારથી ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.

(10)

અથવા

ક્રુન્તક અનુસાર રીતિખંડન કરી ત્રિમાર્ગસ્થાપનની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

— X —
②